

BEZOEKADRES

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES

Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

De leden-waterschappen

datum	ons kenmerk	contactpersoon
16 december 2021	116227/EG	Wijnand Dekking
betreft	uw kenmerk	e-mail
Middelen voor waterschappen i.k.v. Omgevingswet	-	wdekking@uvw.nl
		doorkiesnummer
		070-351 98 59

Geachte leden,

Deze ledenbrief informeert u over de 4,5 miljoen euro die de minister Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) aan de waterschappen beschikbaar heeft gesteld naar aanleiding van het laatste uitstel van de invoering van de Omgevingswet van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. Conform de besluitvorming over de besteding van dit bedrag in de Uniecommissie Bestuurszaken, Communicatie en Financiën (CBCF) van 14 oktober jl. wordt 50% rechtstreeks beschikbaar gesteld aan de waterschappen en 50% ten behoeve van een gezamenlijk 'fonds' van de Unie van Waterschappen, IPO, VNG en Rijkspartijen. Dit fonds is bedoeld voor de financiering van maatregelen en het oplossen van urgente knelpunten specifiek gericht op het halen van de voorgenomen datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet, 1 juli 2022. Voor het ontvangen van de 2,25 miljoen euro die over de waterschappen wordt verdeeld, kunnen de waterschappen een factuur aan de Unie sturen.

Het vervolg van deze ledenbrief geeft een nadere toelichting op de voor de waterschappen beschikbaar gestelde middelen.

Achtergrond en voorwaarden beschikbare middelen

In het voorjaar van dit jaar is een geactualiseerd beeld van de financiële effecten van de Omgevingswet verschenen, dat met de waterschappen onder andere in een extra CBCF-vergadering op 15 april jl. is besproken. Uit dat beeld kwam onder andere naar voren dat er bij het Rijk onvoldoende middelen waren om het belangrijke Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) af te bouwen naar het niveau dat nodig is om de wet verantwoord op 1 juli 2022 in werking te laten treden. Naar aanleiding daarvan heeft de CBCF het Uniebestuur gevraagd er bij de minister van BZK op aan te dringen dat zij zich hard moet maken om extra middelen beschikbaar te krijgen. Dit geluid heeft het Uniebestuur in twee bestuurlijke overleggen in april en mei jl. krachtig naar voren gebracht. Zowel de afbouw als de financiering van het DSO behoren immers tot de stelselverantwoordelijkheid van de minister.

Uit de op Prinsjesdag gepresenteerde stukken van de Rijksbegroting blijkt dat de middelen die nodig zijn om de wet in werking te laten treden inderdaad beschikbaar zijn gekomen. Verder blijkt uit deze stukken dat 23 miljoen euro beschikbaar is gesteld in verband met de extra kosten voor bevoegd gezagen

(gemeenten, provincies, waterschappen, Rijkspartijen) die voortvloeien uit het laatste uitstel van de invoering van de Omgevingswet, van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022 dus.¹ Het aandeel van de waterschappen in dit totaalbedrag bedraagt 4,5 miljoen euro (20%).

Belangrijke voorwaarde die vanuit het Rijk aan het beschikbaar komen van de middelen is gesteld, is dat er in de toekomst geen claims komen voor de extra kosten van het laatste uitstel van het in werking treden van de wet (van 1 januari naar 1 juli 2022). Deze voorwaarde heeft geen betrekking op het in de CBCF van 14 april 2021 genomen besluit dat de Unie bij de eerste financiële evaluatie van de Omgevingswet een beroep moet doen op een vergoeding door het Rijk voor de hoge implementatiekosten van de waterschappen. De waterschappen behouden dus alle niet aan het laatste uitstel gerelateerde (en eventuele toekomstige, andere) rechten om bij het Rijk een beroep te doen op aanvullende middelen ten behoeve van de Omgevingswet.

Besluit CBCF van 14 oktober jl.

Op 14 oktober jl. heeft de CBCF een afweging gemaakt van drie door het Uniebestuur geformuleerde bestedingsopties voor het aandeel van 4,5 miljoen euro voor de waterschappen. Uiteindelijk heeft de CBCF besloten om 50% beschikbaar stellen aan de waterschappen en 50% aan een gezamenlijk 'fonds' van de Unie van Waterschappen, IPO, VNG en Rijkspartijen. Wat betreft de verdeling van de 50% over de waterschappen heeft de CBCF besloten de verdeelsleutel van de Uniecontributie te hanteren. Deze zorgt er voor dat ieder waterschap deels een gelijk bedrag krijgt en deels een bedrag dat afhankelijk is van de omvang van het waterschap. Immers, ook de implementatie van de Omgevingswet omvat activiteiten die ieder waterschap moet ontplooiën, maar waarvan de omvang wel enigszins wordt bepaald door de omvang van het waterschap. Toepassing van de verdeelsleutel leidt er toe dat de bedragen uit de volgende tabel per waterschap beschikbaar zijn.

Omgevingswet bijdrage € 2,25 mln.	
Verdeelsleutel	45% vast / 55% variabel
Bedrag	€ 2.250.000
Waterschap	
Aa en Maas	€ 99.761
Amstel, Gooi en Vecht	€ 133.958
Brabantse Delta	€ 105.690
De Dommel	€ 94.231
De Stichtse Rijnlanden	€ 102.522
Delfland	€ 145.702
Drents Overijsselse Delta	€ 97.723
Fryslân	€ 110.873
Hollands Noorderkwartier	€ 142.875
Hollandse Delta	€ 122.863
Hunze en Aa's	€ 82.955
Limburg	€ 113.954
Noorderzijvest	€ 77.587
Rijn en IJssel	€ 90.375
Rijnland	€ 136.584
Rivierenland	€ 127.574
Scheldestromen	€ 87.470
Schieland en de Krimpenerwaard	€ 87.047
Vallei en Veluwe	€ 108.363
Vechtstromen	€ 100.806
Zuiderzeeland	€ 81.087
Totaal	€ 2.250.000

¹ Daarnaast is 1,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de drie koepels (VNG, IPO en Unie van Waterschappen) voor het langer laten doorlopen van de bestaande Implementatieondersteuning met een halfjaar. Het aandeel voor de Unie van Waterschappen hierin bedraagt 0,5 miljoen euro.

Gezamenlijk virtueel fonds

Op grond van de besluitvorming door de CBCF stellen de waterschappen 2,25 miljoen euro beschikbaar aan een gezamenlijk virtueel fonds dat wordt beheerd door de vier koepels, Unie, VNG, IPO en de gezamenlijke rijkspartijen. Vanuit dit fonds kunnen maatregelen worden bekostigd die noodzakelijk zijn om de wet verantwoord in werking te kunnen laten treden en om risico's te beheersen die zich rondom de inwerkingtredingsdatum bij de overheden kunnen voordoen.

Er is een bestedingsplan voor dit virtuele fonds gemaakt dat de volgende bestedingsrichtingen bevat:

1. ondersteuning en intensivering (interbestuurlijk) oefenen;
2. verbeteren kwaliteit content (van met name het DSO);
3. mitigeren risico's rond de Inwerkingtredingsdatum, overgang soepel laten verlopen en nazorg ná inwerkingtreden van de wet;
4. nadere uitwerking workarounds/terugvalopties/mitigeren invoeringsrisico's.

Er kunnen pas middelen uit het 'fonds' beschikbaar worden gesteld als daarover expliciete gezamenlijke bestuurlijke besluitvorming van de vier koepels heeft plaatsgevonden. Mochten er na de collectieve inzet uiteindelijk nog middelen resterend, dan kunnen deze alsnog door de respectievelijke koepels aan de individuele leden worden overgemaakt.

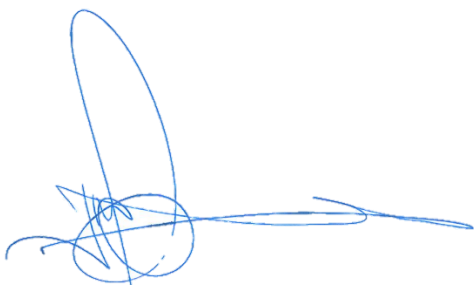
Middelen voor de individuele waterschappen

De 2,25 miljoen euro voor de individuele waterschappen maakt onderdeel uit van een subsidie van 4,5 miljoen euro die door het ministerie van BZK beschikbaar wordt gesteld aan de Unie. De administratieve en verantwoordingslasten die voor deze subsidie gelden zijn tot het minimum wat mogelijk is beperkt. Voorwaarden zijn dat de waterschappen de middelen alleen ten behoeve van de Omgevingswet mogen inzetten en dat zij in hun jaarverslaggeving zichtbaar moeten maken hoe de middelen zijn besteed. Besteding kan plaatsvinden tot en met 30 juni 2023. De Unie maakt het bedrag waar een waterschap recht op heeft over nadat zij van dat waterschap een factuur heeft ontvangen. De programmamanagers van de waterschappen hebben via e-mail nadere informatie over deze factuur ontvangen.

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vragen en/of opmerkingen kunt u contact opnemen met Wijnand Dekking van het Uniebureau. Zijn contactgegevens zijn in het briefhoofd opgenomen.

Hoogachtend,

Meindert Smalbroek
Algemeen directeur